

Cykelåret i Göteborg 2010

Göteborgs Stad
Trafikkontoret

Innehåll:

CYKELSTADEN GÖTEBORG	3
FAKTISK KVALITET OCH STANDARD	5
Framkomlighet	5
Tillgänglighet	8
Trafiksäkerhet	10
Trygghet	11
Standard på cykelbanan	11
PERSONLIGA FAKTORER – ÖKA INDIVIDENS VILJA ATT VILJA CYKLA	12
SAMVERKAN OCH NÄTVERK	14
MEDIA	15
EKONOMI	16
ÖVERSIKT	17

Omslagsbild: Magnus Vennersten

Cykelstaden Göteborg

– faktorer för ökat cyklande

För att öka antalet cykelresor i Göteborg arbetar Trafikkontoret utifrån att det finns en rad faktorer som påverkar cyklandet. De faktorer som staden direkt kan påverka är systemfaktorer som berör kvalitet och standard samt vissa tjänster. De definierade systemfaktorerna är framkomlighet, tillgänglighet, trafiksäkerhet, trygghet och standard på cykelvägarna.

Dessutom finns det ett antal så kallade personliga faktorer som staden endast kan påverka indirekt för att öka cyklandet. Exempel på personliga faktorer som har betydelse är individuella värderingar och livsstil.

Ytterligare faktorer som direkt påverkar antalet cykelresor i Göteborg är faktorer som väder, vind, bensinpris och kollektivtrafiktaxa – faktorer som Trafikkontoret inte kan påverka. Inte minst är vädret en starkt bidragande faktor till att cykeltrafiken varierar kraftigt både mellan olika dagar och över året. Sommarperioden (andra och tredje kvartalet 2010) minskade andelen cykeltrafik med nio procent jämfört med samma period 2009, en minskning som bör kunna förklaras med att medeltemperaturen i Göteborg var lägre än motsvarande period under åren 2006-2009. De kalla och snöfyllda månaderna i början och slutet av året påverkade troligen också andelen cykelresor.

Enligt SVT:s så kallade *sol-liga* hade Göteborg under tiden 25 juni-12 augusti 2010 totalt 369 soltimmar, att jämföra med ettan Visby som hade 511 soltimmar.

Det högsta månadsgenomsnittet för bensinpriset 2010 var 13,38 kronor (i december). Året innan låg den högsta summan på 12,97 kronor, den registrerades i juni.

Bland de nya satsningarna som Trafikkontoret har genomfört under 2010 finns låncykelsystemet, som ska göra det enkelt att ta cykeln vid korta resor i centrala staden, och mobilapplikationen PunkApp som ska underlätta för cyklister att snabbt och enkelt hitta ett serviceställe till cykeln. Båda satsningarna är ett led i Trafikkontorets målsättning att öka antalet cykelresor och visionen om en cyklande stad som är tillgänglig för alla.

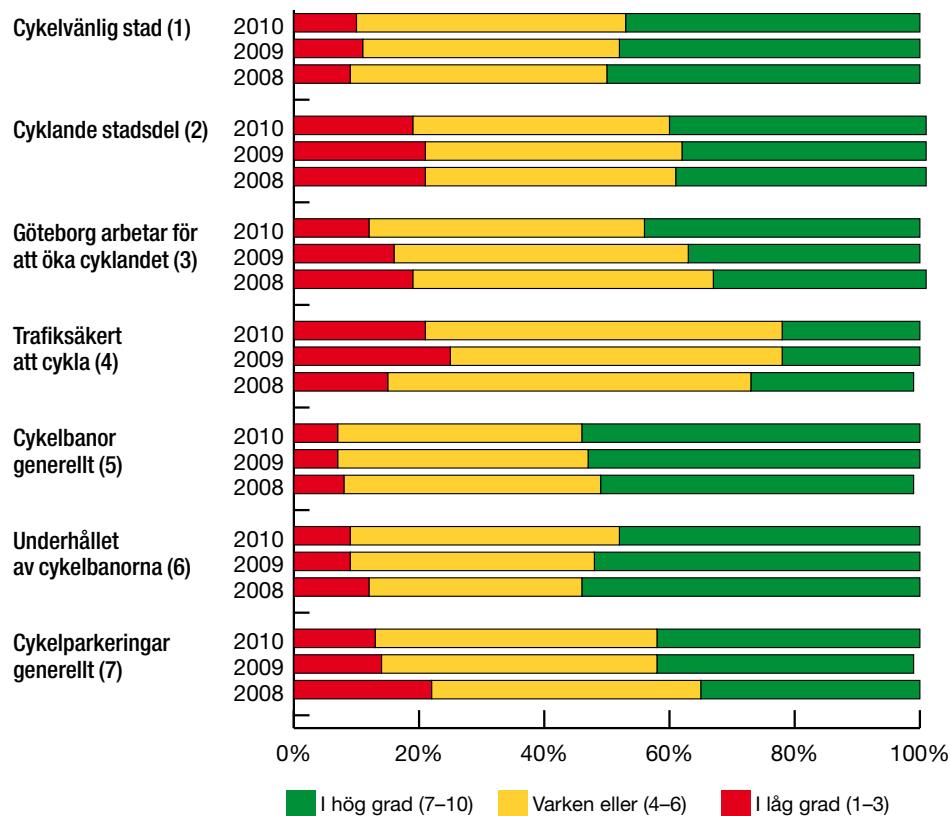
CYKELSTADEN GÖTEBORG

VAD TYCKER GÖTEBORGARNA?

För tredje året i rad har Trafikkontoret genomfört en undersökning om hur göteborgarna upplever Göteborg som cykelstad. Knappt hälften av de tillfrågade tycker att Göteborg i hög grad är en cykelvänlig stad. Det som utmärker sig i undersökningen som gjordes 2010 är att en högre andel än i tidigare års studier tycker att Göteborgs Stad arbetar för att öka cyklandet (44 procent 2010 jämfört med 37 respektive 34 procent 2009 och 2008).

Ökningen kan vara ett resultat av att Trafikkontoret under 2010 har genomfört flera stora kampanjer, bland annat om låncyklar och nätverket med cykelservice, med syftet att stärka bilden av cykelstaden Göteborg.

Nedan redovisas de nyckeltal som Trafikkontoret följer över tid.

SYNPUNKTER TILL 15 00 17

Under 2010 tog kundtjänsten 15 00 17 emot 1 356 samtal som rörde cykel och cykelbanor. Samtalen handlade om allt från renhållning, belysning och gatuunderhåll, som beläggningar på eller hål i en cykelbana, till cykelpumpar, kartor, vägbeskrivningar, växtlighet och trafikfrågor, till exempel synpunkter på farliga platser eller på en cykelbanas sträckning.

CYKELRESOR/RESANDEUTVECKLING

Färdmedelsfördelningen över åren 2006–2010 visar att göteborgarna (13–84 år) är ganska stabila i sina val av färdmedel (bil, kollektivt, cykel, till fots). Färdmedelsfördelningen är baserad på tidigare utförda resvaneundersökningar, Trafikkontorets maskinella mätningar och Västtrafiks stämplings- och försäljningsstatistik. 2010 gjordes ingen resvaneundersökning i Göteborg.

Färdmedelsfördelningen varierar med resornas längd. Andelen resor som görs med cykel eller till fots minskar naturligt i takt med att resorna blir längre. För många resenärer är valet av cykel som färdmedel dessutom starkt säsongsberoende. Antalet passager vid mätstationerna ökar under våren fram till mitten av juni, varefter de minskar till mitten av juli och sedan ökar mot mitten av oktober. Efter det minskar antalet passager till i mitten av januari. Under de andra och tredje kvartalen registreras betydligt fler cyklister vid mätstationerna än under övriga året.

Trafikkontorets mätningar visar på en relativt konstant andel cyklande. Idag görs omkring 100 000 resor med cykel under en vardag i Göteborg.

- 1) Hur stor andel av göteborgarna som tycker att Göteborg är en cykelvänlig stad
- 2) I vilken omfattning göteborgarna anser att man cyklar i den stadsdel man bor
- 3) I vilken omfattning göteborgarna tycker att Göteborgs Stad arbetar för att öka cyklandet
- 4) I vilken omfattning göteborgarna tycker att det är trafiksäkert att cykla i Göteborg

Nyckeltal som enbart rör cyklister:

- 5) Nöjdheten med cykelbanorna
- 6) Underhållet av cykelbanorna
- 7) Cykelparkeringar generellt i Göteborg

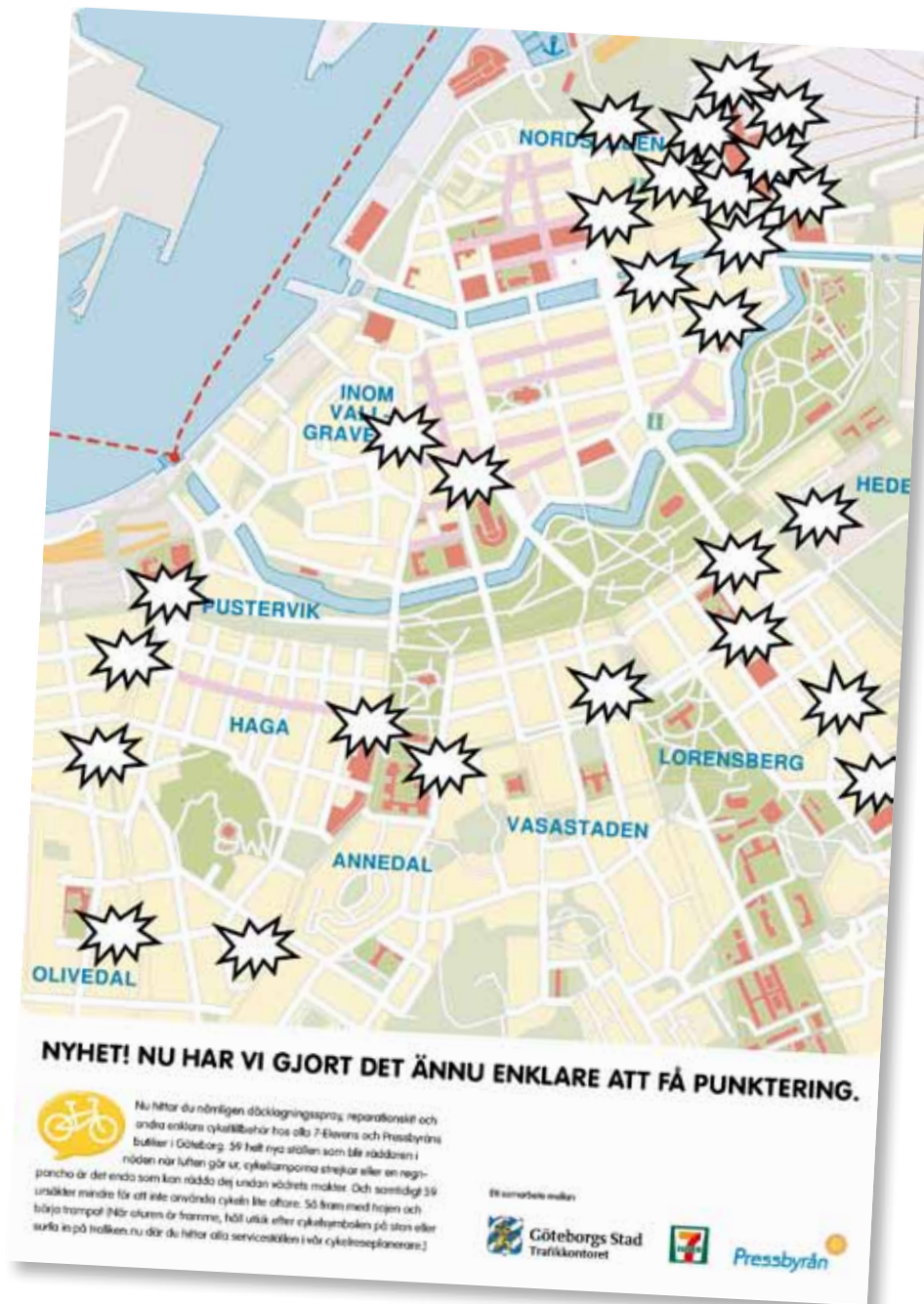
EN KAMPANJ OM GÖTEBORGS STADS NÄTVERK FÖR CYKELSERVICE

I arbetet med att göra det enklare för dem som redan cyklar i Göteborg har Trafikkontoret under flera år samarbetat med bland annat bensinstationer för att bygga upp ett nätverk för cykelservice. Syftet är att förstärka bilden av Göteborg som cykelvänlig stad. Under 2010 har Trafikkontoret fortsatt med kontakterna med de cykelhandlare, bensinstationer och andra aktörer som ingår i cykelservicenätverket. Dessutom har Trafikkontoret inlett ett samarbete med franchisekedjan Reitan, som driver Pressbyrån och 7-Eleven. Samarbetet innebär att Reitan lagom till våren och cykelsäsongen 2010 tog in enklare cykeltillbehör i sitt sortiment, bland annat lagningspray för att laga en punktering, en enkel regnponcho och belysning till cykeln.

Under hösten 2010 lanserade Trafikkontoret mobilapplikationen PunkApp där samtliga serviceställen i Trafikkontorets nätverk ingår. I PunkApp kan stadens cyklister snabbt och enkelt hitta alla luftpumpar och serviceställen i Göteborg där det går att pumpa cykeln och hitta första hjälpen vid en punktering eller när belysningen inte fungerar. Vid lanseringen av PunkApp fick alla som visade upp applikationen i sin mobiltelefon på Pressbyrån en gratis kanelbulle till sitt kaffe. När den kostnadsfria applikationen var som mest populär låg den på tionde plats på topplistan över reserelaterade nedladdade applikationer.

PunkApp är kompatibel med iPhone och finns att ladda ner i AppStore. Under 2011 kommer samma applikation även för androidtelefoner.

Den samlande symbolen i arbetet med att stärka Cykelstaden Göteborg är cykelsymbolen, som Trafikkontoret tog fram under 2009. Symbolen används bland annat i arbetet med cykelservicestationerna, i presentationer, annonser och broschyrmaterial.

Sedan våren 2010 finns ett enklare cykelsortiment i alla 7-Eleven- och pressbyråbutiker i Göteborg, tack vare ett samarbete med Trafikkontoret.

FAKTISK KVALITET OCH STANDARD

Framkomlighet

CYKELNÄTET I GÖTEBORG

Cykelnätet i Göteborg består av stomcykelbanor, övergripande cykelbanor samt lokala cykelbanor. Under 2010 fortsatte arbetet med att i huvudsak bygga ut stomcykelbanorna och de övergripande cykelbanorna. Under året byggdes sammanlagt omkring sex kilometer ny gång- och cykelbana, och 26 200 kvadratmeter gångbana och 700 kvadratmeter cykelbana fick ny beläggning. Det övergripande cykelbanenätet är nu cirka 465 kilometer.

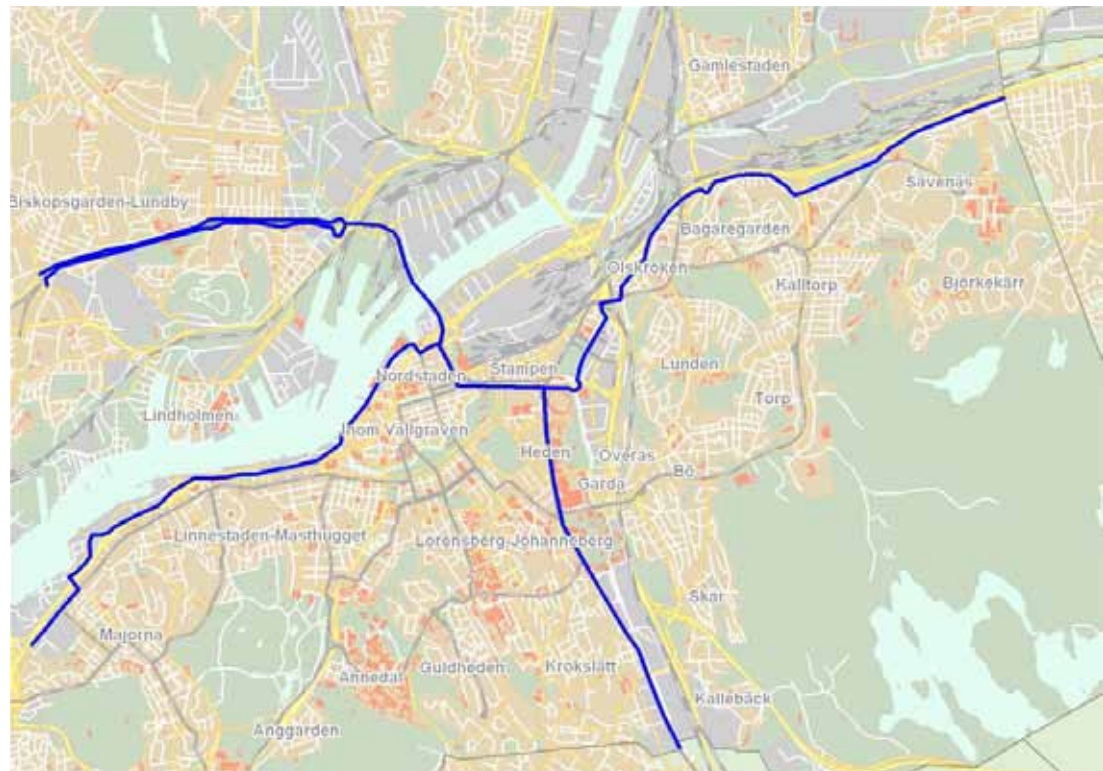
Säkerhet, trygghet och separering av gående och cyklister prioriteras. Utbyggnad av fler cykelparkeringar, förhöjda cykelöverfarter, kompletterande belysning vid cykelbanor, borttagning av farliga hinder som stolpar, gångslussar och dylikt på och vid sidan av cykelbanorna och uppsättning av ny cykelvägvisning är exempel på förbättringar i stadens cykel nät.

STOMCYKELNÄTET

Stomcykelnätet består för närvarande av stråken:

- Centrum – centrala Hisingen/Eketrägatan
- Centrum – Partille
- Centrum – Mölndal
- Centrum – Älvsborgsbron

Under året har centrum – Partille uppgraderats i samarbete med Trafikverket på sträckan Olskroksгатans norra ände till före detta Pellerins margarinfabrik. En omfattande bergsprängning och sågning har utförts för att åstadkomma en godtagbar separerad gång- respektive cykelbana.

I Göteborgs stomcykelnät arbetar staden för att skapa särskilt god framkomlighet och trafiksäkerhet för cyklister, med anslutningspunkter för bil, buss, spårvagn och tåg.

NYA CYKELBANOR VID "FELANDE LÄNKAR"

Samtliga gång- och cykelbanor som byggdes under 2010 var så kallade "felande länkar". Det är cykelbanesträckor som saknas i ett befintligt cykelbanestråk. Under 2010 byggdes följande "felande länkar" bort i det övergripande cykelbanenätet:

- Örngatan/Ånäsvägen delen Redbergsplatsen – Ejdergatan, som innebär att det nu går att cykla på en egen cykelbana mellan Redbergsplatsen och Gamlestadens.
- Skeppsgosseгатan, som har gett ett sammanhängande cykelstråk mellan Hamncykelstråket/Sågгатan och Järntorget strax söder om Oscarsleden/Götaleden.

- Hjällbovägen vid Hammarkulletorget, som innebär att man slipper att cykla omvägen via torget.
- Molinsgatan/Vasa Kyrkogata/Aschebergsgatan/Vasaplatsen, som innebär att det efterlängtrade cykelstråket mellan Läraregatan och Nya Allén började byggas ut. Utbyggnaden slutförs våren 2011.
- Högsboleden delen Margretebergsgatan – Västra kyrkogården, som innebär att det efterlängtrade stråket på lokalgatorna norr om Högsboleden byggdes ut.
- Margretebergsgatan/Kungsladugårdsgatan delen Slottsskogsgatan – Högsbogatan, som byggdes ut med undantag för en kortare sträcka där kommunen avvaktar byggnationen av ett bostadshus.
- Tunnlandsgatan delen Distansgatan – Högsbo Sjukhus, där det nu går att cykla på en gång- och cykelbana från Dag Hammarskjöldsledens gång- och cykelstråk till sjukhuset.
- Herkulesgatan delen Inlandsgatan – Myntgatan, som skapar ett sammanhängande cykelstråk norr om denna del av Lundbyleden.
- Domarringsgatan, där en utbyggnad nu ger en komplett cykelbana utmed gatan.

De uppgraderingar av befintliga cykelbanor som har skett i år på det övergripande gång- och cykelbananätet är i huvudsak byggande av förhöjda cykelöverfarter i korsningar som till exempel vid Adolf Edelsvärds gata samt fysisk fartdämpning av blandtrafikgator som ingår i det övergripande cykelnätet, till exempel ett antal lokalgator i Bergsjön. Under 2010 fartsäkrades cirka tre kilometer blandtrafikgator och vägar till 30 kilometer/timme. I det övergripande cykelnätet ingår nu cirka 145 kilometer fartsäkrade blandtrafikgator.

CYKELBRO ÖVER GÖTA ÄLV

Sedan 2001 har det pågått en utredning kring en låg och öppningsbar gång- och cykelbro över älven i centrala Göteborg. Syftet med bron är att förbinda de båda älvstränderna på ett för fotgängare och cyklister lättillgängligt sätt. Dagens centrala förbindelser som Götaälvbron och Älvsborgsbron är högbroar som har en barriäreffekt för gående och cyklister. Cykelbron skulle också medföra ett centralt gång- och cykelstråk relativt förskonat från störande avgasutsläpp.

Projektet lämnade 2007 in en ansökan till Miljödomstolen om tillstånd för vattenverksamhet. Förhandlingarna i Miljödomstolen hölls den 16 juni 2008

*Under 2010 byggdes omkring sex kilometer ny gång- och cykelbana och 700 kvadratmeter cykelbana fick ny beläggning.
Bild: Mats Udde Jonsson*

och den 2 juli 2008 avslog Miljödomstolen kommunens ansökan om att få bygga bron med den sammanfattande bedömningen att fördelarna med bron inte överväger kostnaderna samt risken för skador och olägenheter av den.

Miljödomstolen byggde sin bedömning på Länsstyrelsens och Sjöfartsverkets ifrågasättande av nyttan och säkerheten och kommenterade inte sökandens

omfattande utredningar och analyser som visade att både nyttan och säkerheten är tillfredställande.

Kommunen överklagade Miljödomstolens beslut till Miljööverdomstolen (Svea Hovrätt). Överklagandehandlingarna skickades in den 11 september 2008 och den 16 november 2009 avslög Miljööverdomstolen kommunens ansökan. Ett av skälen till avslaget var att så länge det pågår hamnverksamhet i Frihamnen är olägenheterna med en bro för stora.

Kommunen överklagade Miljööverdomstolens avslag till Högsta Domstolen, som i september 2010 beslutade att inte meddela prövningstillstånd till kommunens överklagan. Det innebär att det inte längre är aktuellt att bygga gång- och cykelbron över Göta Älv.

Som ett alternativ till en cykelbro har Trafikkontoret under 2010 presenterat ett förslag till cykelskyttlar över älven. Förslaget förutsätter fler fartyg och innefattar därför inköp av två nya miljöskyttlar med plats för ett stort antal cyklar och enkel på- och avstigning i fartygets båda ändar. Fartygen ska även vara förberedda för mer miljöanpassad framdrift, troligtvis i form av biogas eller fordonsgas. Enligt förslaget utvecklas samtliga färjelägen till tillgängliga och trygga hållplatser där på- och avstigning sker snabbt och säkert.

*För att öka framkomligheten för cyklister utmed stomcykelnätet har sex signalkorsningar utrustats med radardetektorer som förlänger grön-tiden för cyklister när de närmar sig trafiksignalen för cykel.
Bild: Stig Hedström*

CYKELVÄGISNING

2009 togs en Cykelvägvisningsplan fram som beskriver hur vägvisningen i Göteborg ska se ut. Samma år byggdes cykelvägvisningen i de nordöstra stadsdelarna klart. Under 2010 blev cykelvägvisningen i Väster komplett utbyggd. Nästa område som står på tur för utbyggnad av cykelvägvisning är Söder/Askim.

FÄRGADE CYKELÖVERFARTER

På många ställen i Europa finns färgade cykelbanor/cykelöverfarter. Markeringarna har till syfte att underlätta för både cyklister och andra trafikanter att se var cykelbanan eller cykelöverfarten går.

Under sommaren testade Trafikkontoret att måla ett antal cykelövergångar i närheten av Göta Älvbrons fäste på fastlandssidan. Syftet var att genom en förstudie, före målningen, och en efterstudie, efter att målningen funnits på plats i tre månader, få trafikanternas förväntningar innan och uppfattning efteråt. Intervjuer genomfördes med cyklister och bilister som passerade överfarterna.

Under hösten har även samtal förts med Köpenhamn och några andra städer som sedan länge målat sina överfarter, för att öka Trafikkontorets kunskap om deras erfarenheter. Målsättningen är att i början av 2011 ha ett beslutsunderlag för hur och om Göteborg ska använda färgade cykelöverfarter.

Arbetet är ett av Trafikkontorets pilotprojekt på cykel.

SIGNALPRIORITERING

I arbetet med att göra Göteborg till en cykelvänlig stad utredde Trafikkontoret under 2009 möjligheterna till så kallad grön våg för cyklisterna och studerade även möjligheterna att förbättra för cyklister vid trafiksignalerna. Som ett resultat av rapporten och för att öka framkomligheten för cyklister utmed stomcykelnätet har sex signalkorsningar utrustats med radardetektorer som förlänger grön-tiden för cyklister när de närmar sig trafiksignalen för cykel. I en av korsningarna provas dessutom prioritet för cyklisten.

Arbetet är ett av Trafikkontorets pilotprojekt på cykel.

Tillgänglighet

CYKELPARKERING

Under 2010 byggdes cirka 330 nya cykelställ i centrala Göteborg och vid hållplatser för kollektivtrafik. År 2008 och 2009 satte Trafikkontoret ut 215 respektive 440 nya cykelställ. Antalet cykelställ i centrala staden uppgår nu till cirka 7 700 stycken. Under året genomfördes en inventering av cykelparkeringar på de 100 största busshållplatserna i kommunen. Resultatet av inventeringen blir sannolikt utplacering av många nya cykelställ vid de aktuella hållplatserna.

Arbetet är ett av Trafikkontorets pilotprojekt på cykel.

CYKELPOOL FÖR KOMMUNANSTÄLLDA

Cykelpoolen som finns i kvarteret Traktören används av personal på nio förvaltningar i Göteborgs Stad. 2010 fanns 107 registrerade cykelpoolanvändare (2009 fanns det 123 stycken) och cyklarna bokades vid 557 tillfällen (jämfört med 788 år 2009). Bokningarna sker via ett webbaserat bokningssystem. Den minskade

användningen av cykelpoolens cyklar antas bero på införandet av låncykelsystemet Styr & Ställ. I takt med att Styr & Ställ utökas kommer antalet cyklar i cykelpoolen att minska.

LÅNICYKLAR

Den 10 augusti 2010 invigdes ett nytt låncykelsystem, Styr & Ställ, i centrala Göteborg. Systemet levereras av JCDecaux. Terminalerna befinner sig inom 300 meters avstånd från varandra och är placerade i närheten av kollektivtrafikens hållplatser, större promenadstråk, torg och andra knutpunkter. Vid slutet av 2010 fanns det 37 stationer i systemet. Under säsongen lånades cyklarna 11 595 gånger av 692 säsongsabbonenter och 768 tredagarsabbonenter.

Utvecklingen av låncykelsystemet fortsätter under 2011. Den 1 april beräknas antalet cykelstationer uppgå till 50 och ett år senare till 60 stycken. År 2013 beräknas systemet ha 1 000 cyklar och mellan 70 och 80 stationer.

Målet är också att koppla låncykelsystemet till Västtrafikkortet och Göteborgskortet, bland annat för att möjliggöra företagsabonnemang.

Nu finns det cirka 7 700 cykelställ i centrala staden. Under året har Trafikkontoret gjort en inventering av cykelparkeringar på de 100 största busshållplatserna i kommunen.

Bild: Mats Udde Jonsson

Sedan 2005 finns i stadsdelen Lundby en pilot för ett låncykelsystem, bestående av 125 cyklar som både allmänhet och företag kan använda. Cyklarna är fördelade på tio stationer, mellan Eriksberg i väster till Lundbyhamnen i Öster. Totalt gjordes under året 1 567 lån. Avtalet med Clearchannel, som har levererat systemet för låncyklar i Lundby, går ut under 2011. Eftersom det är olika leverantörer till de båda systemen kommer systemet i Lundby att avvecklas för att på sikt hitta en lösning med ett gemensamt låncykelsystem i hela staden.

CYKELRESEPLANERAREN

Cykelreseplaneraren är en webbaserad tjänst som finns på www.trafiken.nu. Nytt för 2010 är att även Mölndal och Partille ingår i tjänsten. Under 2010 hade sidan 73 394 besökare (31 696 besök under 2009) med en topp i maj, då Cykelreseplaneraren hade 11 113 besökare. Denna tjänst ger förslag på vägval, anger hur lång vägen är och beräknar tidsåtgången. Dessutom visar den höjdskillnad och hur mycket energi cyklisten förbrukar. Tjänsten innehåller också information om cykelparkeringar, servicestationer och cykelpumpar. Det finns också möjlighet att ladda ner cykelkartor för Göteborg, Mölndal och Partille.

Information om Cykelreseplaneraren ges vid alla externa aktiviteter som Trafikkontoret håller.

Arbetet med att förbättra och utveckla tjänsten fortsätter. Målsättningen under 2011 är att göra Cykelreseplaneraren tillgänglig via mobiltelefonen och sammanföra den tjänsten med de övriga mobila tjänsterna, PunkApp och Allbikesnow (Styr & Ställ).

CYKELKARTA

Cykelkartan, som togs fram 2009, kan kostnadsfritt beställas i en uppdaterad version av bland annat arbetsplatser, skolor och föreningar på Nya Vägvanors hemsida (www.nyavagvanor.se/cykelkarta). Under 2010 har närmare 1 000 personer på bland annat hotell, cykelaffärer, skolor och föreningar i Göteborgsområdet fått ett erbjudande om att beställa cykelkartan och av dem har 334 personer beställt kartor vid minst ett tillfälle. Totalt har nu omkring 44 600 cykelkartor distribuerats via Nya Vägvanors hemsida. Antalet beställda kartor varierar mellan ett tiotal och flera tusen per beställningstillfälle. Privatpersoner kan bland annat hitta cykelkartan på turistbyrån, hotell och bibliotek, hos cykelhandlare

och i pressbyrå- och 7-Elevenbutiker i Göteborg.

Kartan delas också ut vid flera av de aktiviteter som Trafikkontoret genomför under året, bland annat vid cykelservice och Leve Klotet.

Cykelkartan består av en karta över hela Göteborg och delar av kranskommunerna Mölndal och Partille samt en förstordad karta över Göteborgs centrum.

CYKELSERVICE

Under 2010 har ett servicenätverk för stadens cyklister etablerats. Syftet med nätverket är att underlätta göteborgscyklisternas vardag, när de behöver pumpa cykeln, laga en punktering eller ordna ny belysning till cykeln. Idag kan alla som cyklar i Göteborg pumpa cykeln gratis på över 40 platser i staden. Det är cykelhandlare, cykelreparatörer, organisationer och bensinstationer som i samarbete med Trafikkontoret erbjuder gratis pumpning och i vissa fall även möjlighet till lån av enklare verktyg för justering av cyklar. För att cyklisten ska hitta rätt pryder en gul cykeldekal, utformad som en pratbubbla med en cykelsymbol, dörren till pumpstället.

Från 2010 ingår även Pressbyrån och 7-Eleven i nätverket.

CYKELPUMPAR

Under 2010 har Trafikkontoret gjort en upphandling av cykelpumpar och beställt tio pumpar som kommer att placeras ut på olika platser i centrala Göteborg under 2011. Utvärderingen av den cykelpump som invigdes på Vasagatan i november 2009 visar att pumpen inte har haft några driftstörningar.

Den samlande symbolen i arbetet med att stärka Cykelstaden Göteborg är cykelsymbolen. Den används bland annat i arbetet med cykelservicestationerna.

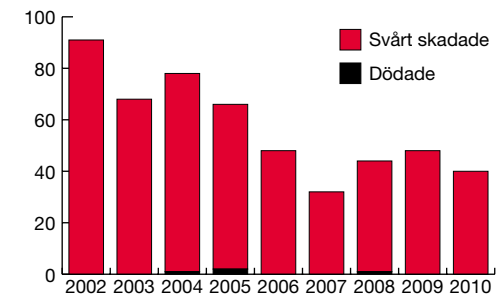

Allt fler cyklister använder cykelhjälm. Trafikkontorets mätningar visar att 56 procent av cyklisterna använde hjälm under 2010.
Bild: Mats Udde Jonsson

Trafiksäkerhet

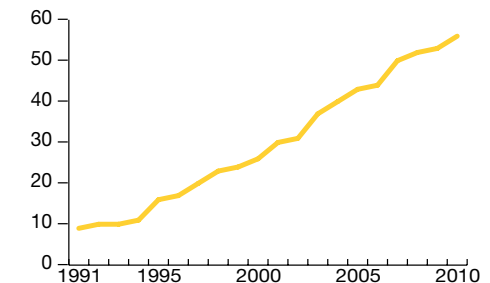
CYKELOLYCKOR

Trafiksäkerheten i Göteborg har stadigt förbättrats under det senaste decenniet. Cyklister i singelolyckor är en stor skadegrupp och utgör hälften av dem som har skadats svårt i en cykelolycka under året.

ANVÄNDNING AV CYKELHJÄLM

Trafikkontoret har gjort mätningar av cyklisternas hjälm-användning på 18 platser i Göteborg sedan 1991. Hjälmanvändningen i Göteborg har ökat stadigt under många år, från åtta procent 1991 till 56 procent 2010.

BELYSNINGSMÄTNINGAR

Mätningar av hur många som använder godkänd cykelbelysning visar att drygt 75 procent av cyklisterna hade godkänd belysning 2010. Belysningsmätningar har gjorts i november varje år sedan 2006. Då hade knappt 70 procent av cyklisterna godkänd belysning. Mätningarna görs vid Allmänna vägen, Götaälvbron, Järntorget, Redbergsplatsen, Skeppsbron, Vasagatan och Örgrytevägen. Platserna är valda utifrån att få in så många observationer som möjligt, det vill säga där det passerar många cyklister.

FÖRHÖJDA CYKELÖVERFARTER

Under året har Trafikkontoret byggt förhöjda cykelöverfarter på Adolf Edelsvärdsgata vid Jaegerdorffsmotet. Förhöjda cykelöverfarter kommer att byggas successivt där de saknas längs cykelstråken. Först ut under 2011 är en överfart på Von Utfallsgatan/Sävenäsleden, som var planerad under 2010 men blev stoppad av den tidiga vintern.

Trygghet

BELYSNING

Säkerhet och trygghet är ett område som har haft fortsatt prioritet under 2010. Den största belysningsinsatsen gjordes utmed gång- och cykelbanan vid Dag Hammarskjöldsleden och Slottsskogen mellan Annedalsmotet och Marklandsgatan.

CYKELSTÖLDER

Under 2010 anmäldes enligt polisens statistik 2 547 cykelstölder i Göteborg. Enligt Brottsförebyggande rådet anmäldes 60 500 cykelstölder i hela Sverige under 2010. Det är en minskning med nio procent jämfört med 2009. Under de senaste tio åren har de anmälda cykelstölderna minskat med 21 procent. Trots det är Sverige ett av de länder som har högst andel cykelstölder. Beräknat på folkmängd är det vanligast med cykelstölder i län som har högskolor.

ÖVERGIVNA CYKLAR

Göteborgs Stad arbetar kontinuerligt med att göra staden tryggare, vackrare och trivsammare. Detta för att både medborgare och besökare ska kunna röra sig fritt i staden och känna sig trygga. I arbetet ingår bland annat att transportera bort övergivna cyklar, så kallade skrotcyklar. Efter tips från allmänheten rödlappas utpekade skrotcyklar och transporteras efter en tid bort. Under 2010 transporterades 331 skrotcyklar bort.

Alla cykelbanor besiktigas av Trafikkontoret varje eller varannan månad. Vid trafiksäkerhetsrisk åtgärdas skador inom ett dygn efter anmälan, annars i regel inom tre veckor.
Bild: Digitalstudion

Standard på cykelbanan

DRIFT OCH UNDERHÅLL

Trafikkontoret utför kontinuerligt drift och underhållsåtgärder på cykelbanorna i Göteborg. Åtgärderna utförs i olika intervall beroende på aktivitet. Utöver de närmare 450 kilometer cykelbana som Trafikkontoret ansvarar för, finns det många kilometer cykelbana inom bostadsområden och i parker där ansvaret för drift och underhåll ligger på Park- och naturförvaltningen. Åtgärderna omfattar besiktning och tillsyn, vinterväghållning, barmarksrenhållning, underhållsbeläggningar, underhåll av trafikljus, belysning, hantering av inträngande växtlighet med mera.

Vinterväghållningen består av halkbekämpning och snöröjning. Snöröjning startas omgående efter snöfall. Halkbekämpning görs alltid efter snöröjning. Som halkbekämpningsmaterial används stenflis i fraktionen 2–5 mm, eftersom det minimerar risken för punkteringar och obehag för cyklisterna. Extra resurser sätts på stomcykelnätet för att snabbare genomföra snöröjning och halkbekämpning.

Sopning görs året runt en gång i veckan i centrum, och var fjortonde dag på övriga cykelnätet (under barmarkssäsong). Sandupptagning görs under mars och april.

Tillsyn och besiktning av cykelbanorna sker var eller varannan månad beroende på område. Skador på cykelbanan som till exempel hål, sättningar, sprickor och uppstickande kanter åtgärdas efter anmälan inom ett dygn vid trafiksäkerhetsrisk, annars inom 1–3 veckor eller vid fasta avstämningstider under året beroende på skada. Tillsyn och besiktning utförs med bil och cykel.

BESIKTNING OCH TILLSYN

Under 2010 genomfördes besiktning och tillsyn med cykel för att höja kvaliteten utifrån cyklistens perspektiv.

PERSONLIGA FAKTORER – ÖKA INDIVIDENS VILJA ATT VILJA CYKLA

KAMPANJEN "HUNDRA DÅLIGA URSÄKTER"

Trafikkontorets vårkampanj gick i år ut på att få bilister ut ur bilen och upp på cykeln. Syftet med kampanjen var att på ett humoristiskt sätt få folk att reflektera över sitt eget beteende, och därmed inse att det går att ställa bilen till förmån för cykeln lite oftare. Eftersom omkring hälften av alla bilresor är kortare än fem kilometer borde de vara de enkla att byta ut. Det underliggande budskapet var att vi, genom undersökningar, vet att Göteborg är en bra cykelstad. Hindret för att cykla är oftast mentalt, det sitter i huvudet.

Kampanjen var ingen vanlig annonskampanj, utan utspelades till stor del på nätet. Meningen var att försöka skapa en "snackis", där budskapet sprids från mun till mun och via nätet, i första hand. Genom annonser på olika webbsidor, som visades för dem som surfade på datorer i Göteborgsregionen uppmuntrades göteborgarna att lämna sin ursäkt till varför de inte cyklar. Det gjorde de antingen på www.nyavagvanor.se eller i tältet vid någon av de stadsdelsaktiviteter som arrangerades under våren. I gengäld valde Trafikkontoret ut 100 ursäkter och åtgärdade dem på det ena eller andra sättet. Uppfylldandet av de 100 önskningarna var kryddat med mycket humor vilket skulle leda till att folk spred länken till sina vänner och bekanta.

Den vanligaste ursäkten var att man inte hade någon cykel eller att sträckan man ska färdas är för lång. Många var också rädda att förstöra frisyren eller att bli svettiga.

Exempel ur de 100 åtgärderna: en bruksanvisning för att bygga en egen cykel, en spark i baken för att komma igång, ett brottarlag som hjälper dig uppför backen, en hela-dagen-hjälm med afrofrisyr utanpå hjälmen och grusborttagning från cykelbanorna.

Annonserna på webbsidorna nådde totalt ut till 1 422 880 unika webbläsare. Nya Vägvanors hemsida hade under kampanjperioden mer än 10 000 unika besökare. Totalt kom det in drygt 1 000 ursäkter via webben och ungefär 600 via de cykelaktiviteter som ordnades runt om i stadsdelarna.

När Trafikkontoret uppmanade allmänheten att lämna in sin dåliga ursäkt till att inte cykla kom det in över 1 600 ursäkter. 100 av dem valdes ut och åtgärdades på ett eller annat sätt.

För tredje året i rad arrangerade Trafikkontoret cykelaktiviteter tillsammans med stadsdelsförvaltningar. Kostnadsfri cykelservice var en av de saker som stod på programmet.

CYKELAKTIVITETER PÅ STAN

Trafikkontoret arrangerade för tredje året cykelaktiviteter tillsammans med intresserade stadsdelsförvaltningar för att informera om fördelarna med att cykla. Förutom en enklare kostnadsfri cykelservice fick besökarna informationsmaterial och chansen att lära känna den webbaserade Cykelreseplaneraren. Aktiviteterna var kopplade till kampanjen "Vad är din dåliga ursäkt" och besökarna kunde lämna sin ursäkt till varför man inte cyklar, och därmed få chansen att snurra på lyckohjulet och vinna fina priser.

Stadsdelsförvaltningarna fick även i år själva bestämma om de ville vända sig internt till de anställda inom sin förvaltning eller om de ville vända sig till medborgarna i den egna stadsdelen. Cykelaktiviteterna genomfördes under

perioden 24 april till 12 juni i följande stadsdelsnämnder: Centrum, Frölunda, Linnestaden, Majorna, Lundby, Kortedala, Backa, Örgryte, Tynnered, Torslanda, Älvsborg, Högsbo, Tuve-Säve och Härlanda.

UTMANINGEN – TILL JOBBET UTAN BIL

Under Europeiska Trafikantveckan i september genomförde Trafikkontoret för fjärde året i rad utmaningen "till jobbet utan bil". Nytt för i år var att deltagarna i utmaningen antingen själva skulle ställa bilen till jobbet eller utmana en bilist, som antog utmaningen. I år deltog 93 företag eller organisationer som tillsammans hade 90 000 anställda, vilka nåddes av våra budskap. 2 500 personer deltog aktivt och ställde bilen (endast bilpendlare), vilket motsvarade nio varvs bilkörning runt jorden. Målet med trafikantveckan är att motivera människor att under en vecka välja ett alternativ till bilen.

CYKELUTMANINGEN

Trafikkontoret är med och stödjer Cykelutmaningen (www.cykelutmaningen.se). Cykelutmaningen är ett hälso- och miljöprojekt som vänder sig till privata företag och offentliga förvaltningar i Västra Götalandsregionen. Under 2010 deltog över 1 000 lag med tillsammans 9 017 deltagare i Cykelutmaningen.

LEVE KLOTET

För tredje året i rad var Trafikkontoret engagerade i festplatsen Leve Klotet på Göteborgs kulturkalas. Ambitionen var att bjuda ungdomar och unga vuxna på en inspirerande och levande festplats i hållbarhetens tecken. Förutom att vara involverade i planering av programmet för festplatsen fanns Trafikkontoret också på plats med ett tält där resultatet av vårens kampanj "Ge oss din dåliga ursäkt" visades. Mer än 500 personer besökte tältet och deltog i en tävling om fina vinster.

CYKELDAG I TORSLANDA

I maj 2010 arrangerade Trafikkontoret en ny cykeldag vid Torslanda torg i samarbete med Torslanda Torgs företagarförening och Sportson. Stadsdelsförvaltningen i Torslanda och Trafikverket deltog också i aktiviteten. Lyckohjul, gratis cykelservice, cykeluppvisning och provcykling av elcyklar stod på programmet. Ihållande regn under hela dagen påverkade tyvärr deltagarantalet som var cirka 50 personer.

UTMANINGEN – PÅ EGNA BEN

Genom "På egna ben" vill Trafikkontoret lära elever i årskurs 4-6 hållbara resvanor. Under 2010 deltog fler än 2 600 barn från 113 klasser i Göteborg, Härryda och Mölndal. Tillsammans gick och cyklade de cirka 6 140 mil, vilket motsvarar omkring 123 miljoner steg eller drygt ett och ett halvt varv runt jorden. Förutom att eleverna samlade poäng genom att gå och cykla till skolan ingick även ett stort antal övningar inom miljö, hälsa och trafiksäkerhet, för att få en djupare förståelse och ett långsiktigt resultat. Till varje område finns också faktablad i olika nivåer, för såväl vuxna som elever.

Vinnarna av hela utmaningen, klass 4A på Kärralundsskolan i Göteborg, belönades med 10 000 kronor för sina 947 kilometer, en sträcka längre än Göteborg-Bremen (Tyskland). Klass 5A på Högdalsskolan i Härryda och klass 6 på Krokslättsskolan i Mölndal blev de bästa klasserna i sina kommuner och belönades med 5 000 kronor vardera.

STÖD OCH RÅDGIVNING TILL SKOLOR

Under året har Trafikkontoret erbjudit cykeltemadagar för eleverna i årskurs fyra i samtliga skolor i Torslanda. Det var tre skolor, Lillebyn, Skutehagen och Torslandaskolan, som nappade på erbjudandet. Målet med temadagarna är att öka säkerhetsmedvetandet bland eleverna. Under en heldagsutbildning ingår bland annat trafiksäkring av cykeln, tipspromenad med trafikrelaterade frågor, information om trafikregler och hjälmanvändning samt praktiska cykelövningar. Temadagarna baseras på ett antal cykelpaket som Trafikkontoret har tagit fram. I paketen ingår även pedagogiskt material för lärarna.

SAMVERKAN OCH NÄTVERK

KLIMP

Under 2010 avslutades Klimp (Klimatinvesteringsprogram), som i Göteborg har haft fokus på cykel. Projektet har bland annat finansierat delar av utbyggnaden av stomcykelnätet i staden.

EU-PROJEKT

I maj 2010 inleddes det tre år långa EU-projektet CARMA, Cycling Awareness Raising and Marketing. Målet med projektet är att öka andelen cykelresor och cyklingens status genom målgruppsanpassad kommunikation. Trafikkontoret i Göteborg är projektledare och ska tillsammans med Eindhoven, Budapest, Kensington & Chelsea, Parma och Riga bygga upp kunskaper om varför en person börjar cykla, hur man ökar cyklingens status och vilka effekter som kan uppnås genom kommunikation om cykling.

I maj 2010 inleddes EU-projektet CARMA, Cycling Awareness Raising and Marketing. Målet med projektet är att öka andelen cykelresor och cyklingens status. Bild: Creative Support

MEDIA

Information om cykling i Göteborg sprids bland annat genom trycksaker, webbplatser och genom att tidningar, radio och TV bevakar området.

TRYCKSAKER

I Trafikkontorets utbud av tryckt material för att uppmuntra till och stötta ökat cyklande finns bland annat cykelkartan, foldrar och broschyrer om att cykla till jobbet, cykelfakta, pumpstationer, cykelreseplaneraren på nätet och låncyklar.

WEBBPLATSER

- www.goteborg.se
- www.trafiken.nu
- www.cykelutmaningen.se
- www.clearchannel.se
- www.nyavagvanor.se
- www.paegnaben.se
- www.goteborgbikes.se
- www.cyclingcarma.com

TIDNINGAR; RADIO OCH TV

Material med innehåll som har med cykling att göra har publicerats regelbundet i media. Under 2010 har man bland annat kunnat läsa följande:

- Anneli Hulthén får cykelpris, Göteborgs-Posten, 2010-01-22
- Allt fler göteborgare väljer cykeln framför bilen, Göteborgs Fria Tidning, 2010-01-30
- Skrotcyklar tas bort från stan, Göteborgs-Posten, 2010-03-18
- Cykelstråk får EU-bidrag, Göteborgs-Posten, 2010-03-19
- Nu ska Göteborg bli en cykelstad, Göteborgs Fria Tidning, 2010-04-10
- Dåliga ursäkter för att skippa cykeln önskas, Göteborgs-Posten, 2010-04-23
- Snart får Göteborg "låncyklar", Göteborgs-Tidningen, 2010-05-27
- Låncyklarna har fått sitt namn, Göteborgs-Posten, 2010-06-18
- Hundratals låncyklar i nytt system, Nyheter P4 Göteborg, 2010-06-18
- Styr och ställ din låncykel, Metro Göteborg, 2010-06-21
- Stadens cykelöverfarter kan bli röda, Göteborgs-Posten, 2010-07-13
- Snart är cyklarna på plats, Göteborgs-Posten, 2010-07-15
- Premiär för låncyklarna idag, Nyheter P4 Göteborg, 2010-08-10
- Låncyklarna äntligen på plats, Metro Göteborg, 2010-08-11
- Flygande start för låncyklarna, Göteborgs-Posten, 2010-08-17
- Över 1 400 har hyrt cykel, Göteborgs-Posten, 2010-09-16
- Rivstart för låncyklar i Göteborg, SKTF-tidningen, 2010-09-17
- Många ville låna cykel, Metro Göteborg, 2010-09-17

Fler cykelbanor i Torstrand underlättar för barnen att komma till skolan

Nu har det blivit lättare för skolbarnen i Sävick att cykla till skolan. Det är pigga barn med friska röda kinder som väntar på att skoldagen ska vara inga problem att ta sig till skolan. Det var en enkel

Göteborgarna hade 1600 dåliga ursäkter

På en månad fick trafikkontoret inte cyklar. Vanligast: "Har åtgärder."

nytt på miljöfronten
Torsdag 6 maj 2010

pling
Nytt om resor och trafik

www.traffik.se
Tel: 031 421 33 33
E-post: trafik@traffik.se

västtrafik

Trafikkontoret vill ha din dåliga ursäkt

Dagligt. Journalisten Olof var både vittnad på missbruk och uppgavs hem på Mölndalshöjden. I utgåva 4 av en trafikkontorets lösttryckta på haka alla ursäkter för att inte ställa upp med cykeln.

Har du bara dåliga ursäkter för att inte ställa bilen och cykeln? Gå med i Trafikkontorets kampanj! Nya låncyklar ger dig argument som kan ändra inställningen.

...Så har det varit i ett år och det gör att många inte vill gå med i kampanjen. Men det är ju inte så att man inte kan gå med i kampanjen. Det är ju inte så att man inte kan gå med i kampanjen. Det är ju inte så att man inte kan gå med i kampanjen.

pling
Sommaren är slut. En vecka av utbud på Sävick. Färdplaner för sommar och höst. Kom på besök på Sävick. Välkommen till Sävick.

Varken är din dåliga ursäkt?

Trafikkontoret vill att du ska ha en låncykel i stan. Trafikkontoret vill att du ska ha en låncykel i stan. Trafikkontoret vill att du ska ha en låncykel i stan.

Göteborgs Stad
Redaktör: Helene Bendigo-Winterin, tfn 031-368 37 09
e-post: helene.bendigo-winterin@goteborg.se
Ansvarig utgivare: Vivanne E. Rosqvist, tfn 031-368 37 07
e-post: vivanne.rosqvist@goteborg.se

Stor cykelaktivitet i stadsdelar
Under våren satsar Trafikkontoret tillsammans med tretton stadsdelstyreningar på att få göteborgarna ut i bilen och upp på cykelsadeln. Cykelaktiviteterna arrangeras mellan april och juni. Förutom en enklare kostnadsfri cykelservice kommer också en få chanser att lära känna resplaneraren, där de kan hitta sin ortste cykelpå.

Vad är din dåliga ursäkt?
Nu är det dags att göra en dålig ursäkt. Vad är din dåliga ursäkt?

Låncyklarna äntligen på plats

Nu är de här – de omdiskuterade och efterlyngda låncyklarna. Metro har provkörat och betyget blev: Billigt, bekvämt och lätttrampat.

500 cyklar i år
500 cyklar i år. 500 cyklar i år. 500 cyklar i år.

Full pott för trampvänligheten
Full pott för trampvänligheten. Full pott för trampvänligheten.

På hjul för en bättre miljö, Göteborgs-Posten, 2010-09-18
Låncyklar är en succé i Göteborg, Ny Tid, 2010-09-21
Nya Göta älvbron ska foga samman Göteborg, Göteborgs-Posten, 2010-11-11
Tummen upp för skyttel över älven, Göteborgs-Posten, 2010-11-23

EKONOMI

INTERN FINANSIERING

Investeringar och nybyggnation. I budget för 2010 fanns 40 miljoner kronor avsatta.

Drift och underhåll

Kostnader för drift och underhåll av cykelbanenätet uppgick till 26 miljoner kronor under 2010.

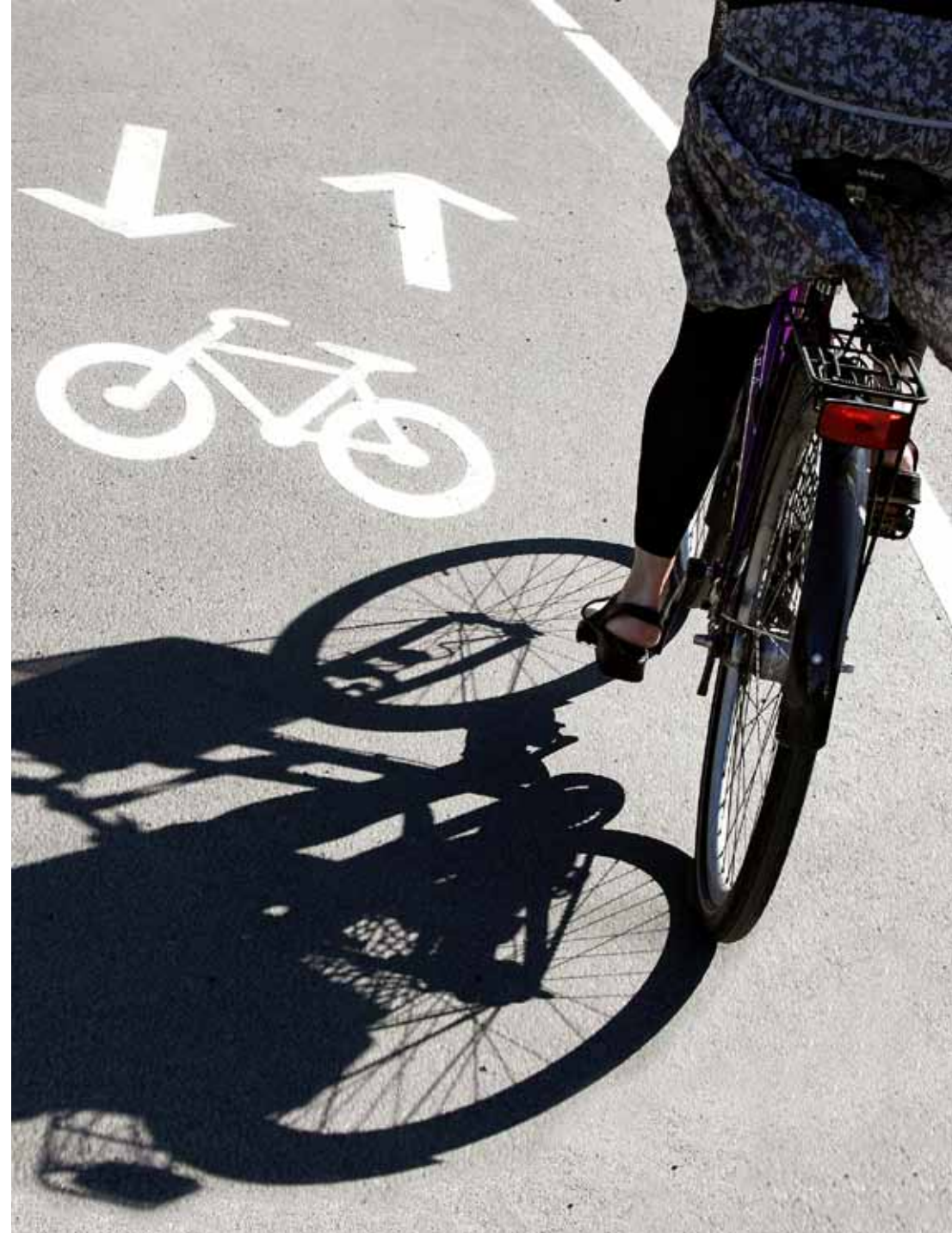
Kommunikation och information

Kostnader för insatser som exempelvis cykelinformation till göteborgarna, aktiviteter i stadsdelarna och på arbetsplatser, kampanjer på stan och i media, uppgick under 2010 till cirka 2,5 miljoner kronor.

EXTERN FINANSIERING

Under 2010 avslutades Trafikkontorets KLIMP-projekt ”Cykelfokus i Göteborg”. Inom ramen för projektet har en utbyggnad av stomcykelnätet genomförts. Medfinansieringen till infrastruktur var under 2010 cirka två miljoner kronor i klimatinvesteringsmedel.

*Kostnader för drift och underhåll av cykelbanenätet uppgick till 26 miljoner kronor under 2010.
Bild: Mats Udde Jonsson*

Översikt 1995-2010

Nyckeltal	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
FAKTORER SOM PÅVERKAR CYKLANDET																
Soltimmar i Göteborg	369	383	374	259	518	382	333	391	336	340	225	322	245	406	281	347
Bensin (blyfri 95 oktan), kr	12,97	12,06	12,54	11,65	11,55	11,13	10,05	9,46	9,37	9,52	9,56	8,40	8,10	8,27	7,87	7,57
ANVÄNDANDET AV CYKELHJÄLM (procent)	56	53	52	50	44	43	40	37	31	30	26	24	23	20	17	16
ANTAL SVÅRT SKADADE / DÖDADE CYKLISTER I CYKELLYCKOR	40/0	48/0	43/1	32/0	48/0	64/2	77/1	68/0	91/0							
FÄRDEMEDELSFÖRDELNING BLAND GÖTEBORGS INVÅNARE (procent)¹																
Bil	48	47	48	49	50	50										
Kollektivt	29	28	28	27	26	26										
Cykel	9	10	10	9	10	9										
Till Fots	14	14	14	15	14	15										
ANDEL CYKLISTER SOM ANVÄNDER GODKÄND CYKELBELYSNING (procent)	75,6	75,3	72,8	68,9	68,8											
ANTAL NYA CYKELSTÄLL	330	440	215													
ANTAL CYKELSTÖLDER I GÖTEBORG	2 547	7 785	2 829	3 100												
ANDEL GÖTEBORGARE SOM TYCKER STADEN ARBETAR FÖR ATT ÖKA CYKLANDET (procent)	44	37	34													

¹ Färdmedelsfördelning avseende personresor i Göteborg utförda av invånare i Göteborg 13-84 år. Vardagsresor under september/oktober. Skattade procentuella andelar baserade på resvaneundersökningar och utvecklingen i Trafikkontorets maskinella mätningar samt Västtrafiks stämplings- och försäljningsstatistik.

Göteborgs Stad
Trafikkontoret